

OTSUS

Vaidlustusaja number	266-25/298530
Otsuse kuupäev	19.12.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Aktsiaseltsi Fujitsu Estonia vaidlustus Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse riigihankes „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) arendustööd“ (viitenumber 298530) Iglu OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Aktsiaselts Fujitsu Estonia, esindajad vandeadvokaat Erki Fels ja advokaat Gregor Saluveer Hankija, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus, esindaja Ave Liina Tennokese Kolmas isik, Iglu OÜ, esindaja Kristjan Aiaste
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

- 1. Jätta Aktsiaseltsi Fujitsu Estonia vaidlustus rahuldamata.**
- 3. Jätta Aktsiaseltsi Fujitsu Estonia kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 13.08.2025 avaldas Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega läbiviidava riigihanke „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) arendustööd“ (viitenumber 298530) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh

RHAD „Proovitöö osa nr 2 (edaspidi Nõuded proovitööle).

Riigihanke tulemusel sõlmitakse raamleping kuni kolme pakkujaga.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitati kümme pakumust, teiste hulgas esitasid pakumuse Aktsiaselts Fujitsu Estonia ning Iglu OÜ.

2. Hankija tunnistas 11.11.2025 otsusega Riigihankes edukaks Kodality OÜ (96,38 punkti), Cybernetica AS-i (93,28 punkti) ja Iglu OÜ (91,79 punkti) pakumused.

3. 21.11.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Aktsiaseltsi Fujitsu Estonia (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Iglu OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakumuse edukaks tunnistamise otsusele. Vaidlustaja pakumuse jäi 78,84 punktiga pingereas neljandaks.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 28.11.2025 kirjaga nr 12.2-10/266 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 03.12.2025 ja neile vastamiseks 08.12.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude taotluse Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Aktsiaselts Fujitsu Estonia**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija otsus on õigusvastane Vaidlustaja pakumuse ebaõige hindamise tõttu hindamise kriteeriumi „Proovitöö 2“ (edaspidi Proovitöö kriteerium) alusel.

Vaidlustaja pakumuse sai Proovitöö kriteeriumi alusel maksimaalsest 30 punktist 15. Kui Vaidlustaja pakumuse saanuks 30 punkti, oleks pakumuse pingereas teisel kohal (93,84 punkti).

5.2. Proovitöö kriteeriumis hindas Hankija avalehe töölaua disainilahendust. Metoodika kohaselt saab pakumuse maksimumpunktid siis, kui kõik kriteeriumis nimetatud tingimused on täidetud. Kui üks tingimus vastab madalama punktiskoori kirjeldusele, antakse kriteeriumi eest madalamad punktid (hindamismetoodika p 3.3).

5.3. Hankija on punkte maha võtnud põhjendusel, et Vaidlustaja pakumuse ei vasta 30 punkti kirjeldusele „Kasutatud komponendid on eesmärgipärased, moodustavad loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on üheselt mõistetav“, vaid 15 punkti kirjeldusele „Kasutatud komponendid on üldiselt eesmärgipärased, moodustavad suuremalt jaolt loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on üldiselt mõistetav“. Hankija on esitanud selle kohta kaks ebaõiget põhjendust.

5.3.1. Põhjendus 1

Esimene Hankija põhjendus käib avalehe algvaate kohta ja on järgmine:

[ÄRISALADUS], mis tekitab kasutajas segadust. Kasutajad eeldavad, et selles piirkonnas kuvatakse töö jaoks oluline info. [ÄRISALADUS] Tööala esmavaade ei paku oodatud teavet.

Tegemist on tavapärase [ÄRISALADUS] Juhis aitab kasutajal mõista, mis on järgmine samm. Süsteem töötab ootuspäraselt ja tegemist on teadliku disainivalikuga, mis põhineb üldtunnustatud põhimõtetel ([ÄRISALADUS]). Vastupidine lahendus oleks vastuolus ka andmekaitse üldmääruse (GDPR) põhimõtetega. Hankija ei saa pakkujale ette heita turu parima praktika ja isikuandme kaitse põhimõtete järgimist.

5.3.2. Põhjendus 2

2 (8)

Teine Hankija põhjendus on järgmine:

[ÄRISALADUS] - taoline lahendus jääb arusaamatuks ning vajab lisaselgitust, miks selle konkreetse andmeelemendi puhul on kasutatud [ÄRISALADUS]

Põhjus on lihtne. Proovitöö kriteeriumi dokumendis on selgitatud, millest STAR2-s töö algab. Teisisõnu on töövoo loogika selline, et kasutaja alustab tegevust *[ÄRISALADUS]*. Lahendus on kooskõlas kaasaegsete kasutatavuse heade tavade, toetab kasutajate tööharjumusi ning aitab kasutajatel jõuda tulemusteni võimalikult kiiresti ja väiksema kognitiivse koormusega. Põhjus, miks on kasutatud *[ÄRISALADUS]*, on see, et nad täidavad olemuselt erinevaid kasutaja eesmärke. Vaidlustaja lahendus toetab paindlikku tööstiili. Lahendus annab kasutajale kontrolli ja võimaldab valida tema tööstiilile sobiva tee. Hindamismetoodika võimaldas punkte maha võtta, kui komponendid ei moodusta loogilist kasutajateekonda või pole need üheselt mõistetavad. Hankija ei ole tuvastanud puudust, mis võimaldaks pakkumuselt punkte maha võtta.

5.4. Kui Hankija põhjendused on meelevaldsed kas või ühe põhjenduse osas, on hindamisotsus seetõttu tervikuna õigusvastane – kumbki põhjendus moodustab hindamisotsusest pool ja selle ära langemisel pole võimalik jaatada kaalutusotsuse õigsust. Olukorras, kus suur osa põhjendustest on ekslikud, on ilmne, et pakkumusele antud hindepunktide summa ei ole õige ega põhjendatud. Tegemist on kaalutusveaga.

5.5. Vaidlustaja esitas 03.12.2025 täiendava seisukoha

5.5.1. Põhjendus 1

5.5.1.1. Vaidlustaja selgitas vaidlustuses, *[ÄRISALADUS]* ei saa tekitada kasutajates segadust, kuna selles sisaldub selge juhis (*[ÄRISALADUS]*). See on kooskõlas valdkonna praktika ja isikuandmete kaitse põhimõtetega.

Hankija heidab ette, et Vaidlustaja lahendus ei vasta *[ÄRISALADUS]*, milline etteheide on asjakohatu. Hindamismetoodika ega proovitöö dokument ei näe ette *[ÄRISALADUS]* kasutamist. RHAD-i kohaselt on oluline kasutajateekonna loogilisus ja kuna STAR2 puhul algab töö teate valikust, toetab *[ÄRISALADUS]* kasutajateekonda kõige paremini.

Hindamismetoodika kohaselt pidi Hankija hindama seda, kas kasutatud komponendid *moodustavad loogilise kasutajateekonna* ja oluline on see, kas Vaidlustaja proovitöö avaleht toetab tööprotsessi alustamist. Vaidlustaja lahendus toetab loogilise kasutajateekonna algfaasi, ja on selleks kujundatud ja kasutajal ei saa tekkida muljet, et süsteemil pole sisu, midagi pole laetud või töötab valesti.

5.5.1.2. Hindamismetoodika kohaselt on oluline see, kas kasutajateekond on loogiline. Ebaloogilisust võiks tekitada teabe puudumine või peidetud navigatsioon. Vaidlustaja lahenduses pole ühtegi sammu, kus kasutaja tegelikult takerdub või ei leia vajalikku teavet. Kui Hankija väidab, et esmavaade on ebaselge, peaks ta suutma kirjeldada konkreetset kasutajaülesannet, mida kasutaja ei saa täita.

5.5.2. Põhjendus 2

Vaidlustaja selgitas vaidlustuses, et kasutab paralleelselt *[ÄRISALADUS]*. Vaidlustaja lahendus toetab niiviisi paindlikku tööstiili. Hankija väidab, et *[ÄRISALADUS]*. See väide Vaidlustaja lahenduse kohta on asjassepuutumatu, kuid ka ebaõige.

Täiendavate põhjenduste esitamine vaidlustusmenetluses ei muuda otsust tagantjärele tõhusalt kontrollitavaks. Hankija uus põhjendus on ebaõige. *[ÄRISALADUS]*. See on standardne kasutajaliidese muster. Need kaks mehhanismi ei asenda üksteist ega ole omavahel vastuolus. Hankija ei nimeta ühtegi kasutatavuse kriteeriumi, mida Vaidlustaja lahendus rikub.

Hankija väidab, et tööd hinnates ei olnud komponentide valik üheselt mõistetav, mistõttu on 15 punkti andmine põhjendatud. Hankija ei saa mõelda välja ebaselgust, mida pakkumuses

tegelikult pole. Kui lahendus on arusaamatu, peaks olema nimetatud konkreetne samm, mida ei saanud täita või kus kasutajateekond katkeb.

6. Hankija, **Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustaja hinnangul loob tema pakkumuse koosseisus esitatud disainilahendus kasutajatele loogilise kasutustee ja on üheselt mõisteta, mis peab Vaidlustaja arvates tooma kaasa kriteeriumi osas kõrgema punktiskoori määramise. Hankija leiab, et pakkuja ei ole arvestanud Nõuetest proovitööle tuleneva ülesande püsitusel ega vasta Proovitöö kriteeriumi hindamismetoodikale selliselt, et see võimaldaks määrata kriteeriumi osas pakkumusele kõrgeimad punktid.

6.2. Põhjendus 1 - kasutatud komponendid ei moodusta (täielikult) loogilist kasutajateekonda

6.2.1. Proovitöö 2 ülesanne oli luua STAR2 avaleht, mis on esimene ja peamine koht, kust kasutaja süsteemi kasutamist alustab. Nõuded proovitööle p-i 2.1 kohaselt:

Avalehel peab olema funktsionaalsus klientide otsimiseks, uute menetluste algatamiseks ning olemasolevate menetluste jätkamiseks. Lisaks peab avaleht võimaldama kasutajatel saada koondülevaade oma tööülesannetest, aktiivsetest ja lõpetatud menetlustest ning süsteemi kaudu saabunud teadetest.

Seega pidi kasutaja saama avalehe kaudu koondülevaate, mille järgi prioriseerida ja alustada oma järgnevat tegevusi. Informatsioon pidi olema selgesti nähtav, arusaadav ning kiiresti hoomatav.

6.2.2. Kasutajate ootused sotsiaaltöö korraldamiseks kasutatavas süsteemis erinevad tüüpilisest [*ÄRISALADUS*]. See vähendab kasutajate kindlustunnet ja aeglustab orientatsiooni. UX-testides on sageli näha, et kasutaja ei loe juhiseid, vaid skaneerib esmast layout'i. Ka Nõuded proovitööle sissejuhatuses oli välja toodud, et tänane lahendus, kus teate sisu on nähtav alles teate lahti klikkimisel, on probleem. [*ÄRISALADUS*].

6.2.3. Isikuandmete kaitse üldmääruse (edaspidi IKÜM) artiklist 25 tulenev vaikimisi andmekaitse põhimõte ei ole antud proovitööde hindamise kontekstist asjakohane.

Riigihanke tehnilise kirjelduse p-is 3.4 selgitati, et kasutajaõiguste andmine registris toimub rollipõhiselt, st registri kasutajaõigused on piiratud isiku ametikohast tulenevate tööülesannetega ja volitustega, et kindlustada andmete nõuetekohane töötlemine registris ning registrisse kantavate ja seal sisalduvate isikuandmete, sh eriliigiliste isikuandmete kaitse. Seega on STAR süsteem üles ehitatud viisil, et isikuandmetele pääsekski ligi ainult juurdepääsuõigusega ametnik ning kõik kuvatavad teated on otseselt seotud tema tööülesannetega. Proovitöö koostamise nõuetes ei olnud pakkujal kohustust arvestada andmekaitse nõuetega ning seda kohustust ei tulene ka seadusest.

6.3. Põhjendus 2 - komponentide kasutamine ei ole üheselt mõisteta

Nõuded proovitööle p-i 2.1.1 kohaselt algab STAR2-s töö konkreetse isikuga tema otsimisest, mille Vaidlustaja on lahendanud [*ÄRISALADUS*]. Tööd hinnates ei olnud see üheselt selge ja vajas lisaselgitust ja seetõttu ei ole selle komponendi kasutamine üheselt mõisteta. Hindamise aluseks olevate andmete hilisem selgitamine ei ole lubatav.

6.4. Hankija ei saanud proovitöö koostamise nõuetes kogu disainilahendust ette määrata, vaid hindas pakkuja leidlikkust etteantud infosüsteemi kasutajale sobiva disaini väljamõtlemisel. Hankija ei ole hindamisotsuseid teinud meelevaldselt, vaid on jäänud etteantud kriteeriumide piiridesse, sisustades neid lähtuvalt sotsiaalvaldkonna parimatest praktikatest ja registriga igapäevaselt kokkupuutavate ametnike vajadustest.

6.5. Olukorras, kus Hankija tuvastas pakkumuses hindamismetoodika alakriteeriumi tingimuse täitmises puuduse, ei olnud tal enam kaalutusõigust ning ta pidi hindamismetoodika p-i 3.1 alusel punkte vähendama. Seega õige ei ole Vaidlustaja seisukoht, et ühe põhjenduse äralangemisel on hindamisotsus tervikuna õigusvastane.

6.6. Hankija esitas 08.12.2025 täiendava seisukoha.

6.6.1. Hankija jääb oma seisukoha juurde ning leiab, et Vaidlustaja pakkumuse koosseisus esitatud Proovitöö 2 lahendus ei ole üheselt mõistetav ega loo loogilist kasutajateekonda, mistõttu ei ole põhjendatud lahendusele maksimaalsete hindepunktide andmine.

6.6.2. Nõuded proovitööle p-i 2.1 kohaselt pidi STAR2 avaleht võimaldama kasutajatel saada koondülevaade oma tööülesannetest, aktiivsetest ja lõpetatud menetlustest ning süsteemi kaudu saabunud teadetest. Proovitöö kriteeriumi kohaselt peavad kasutatud komponendid moodustama loogilise kasutajateekonna. [ÄRISALADUS]. See kahandas avalehe rolli loogilise kasutajateekonna alguspunktina ning tekitab kasutajates segadust – jäi ebaselgeks, kas süsteemis puudub info, kas midagi on valesti, või mida kasutaja peaks järgmisena tegema. Niisugune ebaselgus töövoos algfaasis oli hankekomisjoni hinnangul oluline puudus, miks Vaidlustaja lahendus ei kvalifitseerunud “loogilise” kasutajateekonna tasemele.

6.6.3. Vaidlustaja viidatud [ÄRISALADUS]. See suurendab kasutaja klikkide arvu, takistab prioriteetide seadmist ning tekitab vale mulje, et süsteemil puudub oluline sisu.

6.6.4. RHAD-is on selgelt määratletud, et proovitöö raames koostatakse avaleht, mis peab andma koondülevaate tööülesannetest, aktiivsetest ja lõpetatud menetlustest ning süsteemi kaudu saabunud teadetest. [ÄRISALADUS]. Proovitöös oodati pakkuja ettepanekut, milline disainilahendus Hankija etteantud funktsiooni täidab. Hea avalehe vaate kohta tõi Hankija näited Eesti.ee ja TEIS vaatest. Nõuded proovitööle p-i 2 kohaselt oli proovitöö eesmärk luua uus STAR2 avaleht, mis peab pakkuma laiemat ligipääsu ning funktsionaalsust, võimaldades kiiret teavituste otsingut ja filtreerimist, paindlikke seadistusi ning selget ülevaadet kasutaja tööülesannetest ja tähtaegadest. Kasutajale tuleb anda piisav sisuline vihje teate kohta ilma seda avamata.

6.6.5. Andmekaitse põhimõtted ei vabasta pakkuja kasutajasõbraliku liidese loomise kohustusest. Kuni volitatud isik näeb ainult oma tööks vajalikke andmeid, on kasutatavuse huvides lubatav ja isegi soovitatav kuvada olulised infokillud viivitamata. Riigihankes ootas Hankija avalehelt just seda – et ametnik näeks ülevaadet oma menetlustest ja teadetest ilma liigsete klikkideta. Vaidlustaja lahendus oli kasutajateekonda takistav ning Hankija ei loe sellist piirangut õigustatuks andmekaitsepõhimõtetest tulenevalt.

6.6.6. Uus lahendus pidi pakkuma laiemat ligipääsu ning funktsionaalsust, võimaldades kiiret teavituste otsingut ja filtreerimist, paindlikke seadistusi ning selget ülevaadet kasutaja tööülesannetest ja tähtaegadest. Hankija ei ole pakkumuste hindamisel tuginenud abstraktsele ebaselgusele, vaid puudusele kasutaja töövoos.

6.6.7. Hankija ei ole tuginenud uutele põhjendustele. Komponentide kasutamine ei ole üheselt mõistetav – [ÄRISALADUS]. Kuna kasutaja ei saa paindlikult valida [ÄRISALADUS], tekitab see kasutajates segadust ning kasutaja töövoog takerdub. Seega ei olnud pakkumuses komponentide kasutus üheselt arusaadav.

6.6.8. Tänapäevane lahendus on kasutajatele ebamugav ning töölaud ei toeta kasutajate töövoogu, mis peaks kasutajale kuvama esmatähtsad tööd. Pakkujate ülesanne proovitöös oli luua kasutajateekonda toetav lahendus, kuid Vaidlustaja on oma proovitöös esitanud sisuliselt

tänasega identse lahenduse, mis ei loo kasutajatele loogilist kasutajateekonda ega ole üheselt mõistetav.

7. Kolmas isik, **Iglu OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu.

7.1. Pakkumuste sisuline hindamine, eriti proovitööde ja disainilahenduste puhul, kuulub hankija eksperthinnangu ja kaalutusõiguse valdkonda. Vaidlustaja vaidlustab sisuliselt Hankija ekspertide hinnangut kasutajamugavusele (UX), mis ei ole vaidlustusmenetluse raames ümberhinnatav.

7.2. Vaidlustaja väide tugineb eeldusele, et Hankija oleks pidanud andma tema proovitööle maksimumpunktid. RHAD hindamismetoodika p-id 3.1 ja 3.3 sätestavad üheselt, et kui hinnatava alakriteeriumi puhul vähemalt üks tingimus vastab madalama punkti tasemele, tuleb anda madalam punktisumma.

7.3. Proovitöö 2 hindamisskaala kohaselt eeldab 30 punkti tase, et lahendus on *üheselt mõistetav ja navigatsiooniloogika on kasutajate vaatest mugav ega vaja lisaselgitusi teekonna läbimiseks*. Hankija tuvastas, et Vaidlustaja lahendus tekitas testkasutajates segadust, *ei paku oodatud teavet ja vajab lisaselgitust*.

Kuna esines asjaolu (vajadus selgituse järele), mis on 30 punkti kirjelduses *expressis verbis* välistatud, puudus Hankijal igasugune võimalus anda 30 punkti.

7.4. GDPR ja *туру практика* ei ole hindamise seisukohalt asjakohased.

Vaidlustaja tugineb peamiselt GDPR-i ja turul kasutatavate disainilahenduste praktikale. Need viited on hindamiskriteeriumide seisukohalt asjakohatud.

7.4.1. GDPR vs UX: Privaatsusnõuded (Privacy by Design) ei vabasta pakkujat kohustusest luua kasutajasõbralik liides. Hankija etteheide ei olnud suunatud andmekaitse põhimõtete vastu, vaid selle vastu, et *tööala esmavaade ei paku oodatud teavet* ja tekitab seetõttu segadust.

7.4.2. Hindamiskriteeriumide piirid: GDPR-i vastavus ei olnud RHAD-is ega hindamismetoodikas eraldiseisev hindamiskriteerium.

7.4.3. Turupraktika: STAR registri kasutajad ei ole samad, kes Slacki või Apple Maili tarbijad. Riigihanke esemeks on spetsiifiline avalik-õiguslik teenus, mille UX peab toetama sotsiaaltöötajate tööprotsesse. Hankija võis põhjendatult järeldada, et universaalsed disainilahendused ei pruugi sobida selle konteksti.

7.5. Vaidlustaja väide, et põhjendused on ebapiisavad, ei ole asjakohane. Riigikohtu praktika kohaselt peab põhjendus olema niivõrd selge, et pakkuja mõistab hinnete kujunemist, kuid see ei pea olema detailne eksperthinnang. Hinnangute terviklik loogika on olulisem kui iga alampõhjenduse sõnaline ulatus.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Puudub vaidlus, et juhul, kui Hankija on omistanud Vaidlustaja pakkumusele Proovitöö kriteeriumi alusel punkte valesti (30 punkti asemel 15), oleks Vaidlustaja hindamiskriteeriumide kohaselt üks kolmest pakkujast, kellega Hankija sõlmiks Riigihanke tulemusel raamlepingu. Vaidlust ei ole Kolmanda isiku pakkumusele hindepunktide omistamises.

9. Hindamismetoodika p-i 3.2 alapunkti 3 kohaselt hindab komisjon alakriteeriumi vastava 6 (8)

skooriga, kui kõik alakriteeriumis nimetatud tingimused on täidetud. Kui hinnatava alakriteeriumi puhul vähemalt üks nimetatud tingimus vastab madalama punkti tingimusele, antakse alakriteeriumi eest madalamad punktid.

Seega Hankija on loetlenud hindamismetoodikas erinevate hindepunktide juures tingimused, millest kas või ühe esinemisel omistatakse vastav arv hindepunkte (va 30 punkti saamise tingimused, mille puhul peavad olema kõik loetletud tingimused punktide saamiseks täidetud), ja selleks, et vaidlustuskomisjon saaks asuda seisukohale, et Vaidlustaja proovitööle on Hankija Proovitöö kriteeriumi alusel omistanud valesti 15 punkti (põhjendusega, et *kasutatud komponendid on üldiselt eesmärgipärased, moodustavad suuremalt jaolt loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on üldiselt mõistetav*, ei tohi Vaidlustaja proovitöös olla ühtegi Hankija esitatud etteheidet, mis täidaks 15 punkti omistamise tingimused (ja jätaks kas või ühe 30 punkti omistamise tingimuse täitmata). Kuna Hankija on esitanud antud juhul Vaidlustaja proovitöö kohta kaks etteheidet, millest kumbki eraldiseisvalt saab RHAD-i kohaselt kaasa tuua 15 punkti omistamise, siis Vaidlustaja eksib väites, et kui Hankija esitatud põhjendustest kas või üks ei saa kaasa tuua 15 punkti omistamist, tuleb Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus kehtetuks tunnistada.

10. Riigikohus on sedastanud, et hindamisel ei saa subjektiivsust kunagi täielikult välistada (3-20-1198, p 18) ja antud juhul ei saa olla vaidlust, et Hankija ei olegi soovinud seda teha. RHAD-is sätestatud Proovitöö kriteerium on oma olemuselt äärmiselt subjektiivne hindamise kriteerium ja Vaidlustaja pidi sellest enne pakkumuse esitamist ka aru saama. Vaidlustuskomisjon peab hinnanguliste hindamise kriteeriumide kohaldamisel kontrollima seda, kas hindamine toimus RHAD-is teatavaks tehtud hindamise kriteeriumide kohaselt (vastavalt RHS § 117 lg-le 1) ja kas Hankija põhjendustest nähtuvalt on hindepunktide omistamine pakkumusele põhjendatud.

11. Vaidlusaluse proovitöö kriteeriumi kohaselt on 15 punkti andmine mh põhjendatud, kui *kasutatud komponendid on üldiselt eesmärgipärased, moodustavad suuremalt jaolt loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on üldiselt mõistetav*.

Hankija edukaks tunnistamise otsusest nähtuvalt on Vaidlustaja pakkumusele omistatud Proovitöö kriteeriumi alusel 15 punkti järgmise põhjendusega:

- *Kasutatud komponendid on üldiselt eesmärgipärased, moodustavad suuremalt jaolt loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on üldiselt mõistetav.*

- *Avalehele jõudes on ekraani [ÄRISALADUS], mis tekitab kasutajas segadust. Kasutajad eeldavad, et [ÄRISALADUS] mulje, et süsteem ei paku vajalikku ülevaadet ega toeta tööprotsessi algfaasi. Tööala esmavaade ei paku oodatud teavet. [ÄRISALADUS] - taoline lahendus jääb arusaamatuks ning vajab lisaselgitust, miks selle konkreetse [ÄRISALADUS].*

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on kohaldanud RHAD-is teatavaks tehtud hindamise kriteeriumi ja Proovitöö kriteeriumi eest Vaidlustaja pakkumusele omistatud hindepunkte (15) on piisavalt põhjendatud.

11.1. Vaidlustuskomisjon saab Hankija põhjendustest, arvestades hindamismetoodikat, aru selliselt, et Hankija arvates ei ole Vaidlustaja kasutatud komponendid (täielikult) eesmärgipärased, ei moodusta (tervikuna) loogilist kasutajateekonda ning nende kasutamine ei ole üheselt mõistetav ja juhul, kui Vaidlustaja proovitööst on tuvastatav Hankija väidetud kasutatud komponentide mõningane eesmärgipäratus, ebaloogilisus kasutajateekonnas ja nende kasutamise ebaselgus, on 15 punkti omistamine Vaidlustaja proovitööle põhjendatud.

11.2. Nõute p-is 2 on Hankija sätestanud, et *eesmärk on luua STAR2 avaleht, mis toetab kasutajate tööprotsesse ja vastab nende ootustele. Uus lahendus peab pakkuma laiemat ligipääsu ning funktsionaalsust, võimaldades kiiret teavituste otsingut ja filtreerimist, paindlikke seadistusi ning selget ülevaadet kasutaja tööülesannetest ja tähtaegadest*. Nõuded proovitööle p-i 2.1 kohaselt peab avalehel peab olema funktsionaalsus klientide otsimiseks, uute

menetluste algatamiseks ning olemasolevate menetluste jätkamiseks. Lisaks peab avaleht võimaldama kasutajatel saada koondülevaade oma tööülesannetest, aktiivsetest ja lõpetatud menetlustest ning süsteemi kaudu saabunud teadetest.

Seega on õige Hankija väide, et kasutaja pidi saama avalehe kaudu koondülevaate ja see informatsioon pidi olema selgesti nähtav, arusaadav ning kiiresti hoomatav. Samuti pidi Vaidlustaja Nõuetest aru saada, et Hankija ei soovi lahendust, kus teate sisust pole võimalik enne aru saada kui selle lahti klikid (Hankija on selle kirjeldanud Nõuete p-is 1 mh tänase probleemina, mis tuleb lahendada (probleem: *PPA teate sisust pole võimalik aru saada, enne kui selle lahti klikid*)).

Vaidlustuskomisjon leiab, et kui kasutatud komponendid peavad olema eesmärgipärased, moodustama loogilise kasutajateekonna ja nende kasutamine peab olema Hankija parema äranägemise järgi üheselt mõistetav, siis see saab Nõuetes toodud eesmärki silmas pidades tähendada ka seda, et avaekraanil kasutajale kõige olulisemad alad peavad juhtima kasutaja tööprotsesse ja andma (klikkimata) selge ülevaate tööülesannetest/tähtaegadest, st et õige on Hankija väide, et kasutaja eeldab Nõuetest nähtuvalt, et [*ÄRISALADUS*]. Vaidlustuskomisjon mõnab, et [*ÄRISALADUS*] hindamiskriteeriumi mõttes suuremalt jaolt loogiliseks kasutajateekonaks, st juhul aitab küll kasutajal mõista, mis on järgmine samm, kuid Vaidlustaja ei saanud Nõuetes kirjeldatud eesmärkidest ja probleemidest nähtuvalt arvata, et sellist kasutajateekonda (nn [*ÄRISALADUS*]) peab Hankija parimaks võimalikuks ja et *koondülevaade oma tööülesannetest, aktiivsetest ja lõpetatud menetlustest ning süsteemi kaudu saabunud teadetest* polegi avaekraanil vajalik maksimumpunktide saamiseks. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et isegi kui selliselt kasutatud komponendid on *üldiselt* eesmärgipärased, moodustavad *suuremalt jaolt* loogilise kasutajateekonna ning nende kasutamine on *üldiselt* mõistetav, ei paku Vaidlustaja süsteem maksimumpunktide saamiseks Hankija poolt soovitud koondülevaadet ega toeta tööprotsessi algfaasi.

11.3. Vaidlustaja viited Microsoft Outlookile, Gmailile või muudele sõnumirakendustele ei ole asjasse puutuvad, kuna Hankija ei hangi pelgalt sõnumirakendust - infosüsteem ei ole vaid sõnumirakendus ja Hankija nõue RHAD-is on, et juba avaleht peab toetama kasutaja tööprotsesse (sõnumirakenduste avalehed on enamasti vestlusloendid, mitte tööprotsesse struktureerivad vaated).

11.4. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on Vaidlustaja pakkumusele (proovitööle) Proovitöö kriteeriumi alusel omistanud põhjendatult 15 hindepunkti, mistõttu Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuste edukaks tunnistamise kohta on kooskõlas RHS § 117 lg-ga 1 ja RHS § 3 p-iga 1 (läbipaistev ja kontrollitav) ning selle kehtetuks tunnistamiseks alused puuduvad.

12. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

Hankija ega Kolmas isik ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk